

její délka, nýbrž záleží i na jiných okolnostech, padajících na váhu pro úsudek, proč se cesty té užívá. Na prvním místě jest se arci zabývatí otázkou, zda příslušnému spojení neslouží též jiné veřejné komunikace. Avšak tímto zjištěním není úkol úřadu vyčerpán, neboť je třeba míti dále na mysli bezpečnost dopravní, technickou výstavbu veřejných komunikací a jejich dopravní určení, dále rozsah jejich používání, a to zejména také po té stránce, které vrstvy obyvatelstva komunikace užívají a k jakým účelům a z jakého důvodu. Shledá-li úřad, že již existující veřejné komunikace dostačují zúplna pro dopravu všech vrstev obyvatelstva, i že jsou k dopravě po všech stránkách způsobilé, pak arci neuzná u cesty, jež znamená zkrácení dosavadního spojení, že je komunikačně nutná. V opačném případě však okolnost, že cesta, o jejíž veřejnost jde, znamená rozmnožení komunikačních spojů, jež je pro publikum zároveň vzhledem ke své délce výhodnější, nemůže býti překážkou toho, aby cesta byla prohlášena za nutnou komunikační potřebu.

Žal. úřad, jak z nař. rozhodnutí je patrné, založil svůj úsudek o tom, že cesta, o níž jde, není nutnou, jediné na okolnosti, že cesta, sloužící spojení s N., není jediným spojením s touto obcí, nýbrž vůči ostatním komunikacím pouhou zkratkou, a prohlásil, že ostatní okolnosti, jichž se st-lka dovolává (bezpečnost, důvod a způsob užívání a pod.), nemají po stránce právní významu. Tento názor spočívá na nesprávném pojetí úkolu, podle kterých momentů jest posouditi spornou otázku, neboť podle toho, co prve bylo uvedeno, záleží na tom, aby právě ze souhrnu všech okolností, padajících na váhu, vyvozen byl úsudek, zda cesta, o níž jde, je pro komunikační potřebu spojením nutným čili nic. Z těchto důvodů bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 12.226.

Řízení správní. — Řízení před nss-em. — Cesty: Pouhý uživatel cesty nemá legitimaci brániti se proti výroku, prohlášení, že určitá cesta není veřejnou, nepropůjčuje mu ji ani okolnost, že jeho užívání je většího rozsahu nežli užívání jiných, leč že by bylo tvrzeno zvláštní právo užívání, přesahující míru obecného užívání a lišící se svou právní povahou od tohoto obecného užívání.

(Nález ze dne 20. prosince 1935 č. 7192/34.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 9359/31, 10.631/33.

Věc: Československý stát (státní lesy a statky) proti zemskému úřadu v Praze o veřejnost cest.

Výrok: Stížnost se odmítá pro nepřipustnost.

Důvody: Vzhledem ke stížnostem z veřejnosti provedl okresní úřad v Kaplici místní jednání 9. října 1931 za účelem zjištění stavu těchto cest: I. Od nádraží n.-ského směrem do H., až na místo, kde tato cesta za myslivnou h.-ckou vyúsťuje do silnice, která spojuje osady H. a N.; II. z H., a to od konce okr. silnice směrem do N. na okr. silnici, vedoucí z N. do N. H.; III. od okr. silnice N. H.-T. za nádražím n.-ským

směrem do P. Po stránce technické byl při jednání zjištěn u všech tří cest stav velmi špatný. Po stránce právní bylo konstatováno, že cesty II. a III. jsou bezpochybně veřejné obecní cesty, ležící v katastru obce B. a cesta II. částečně v katastru obce N. Cesta I. je cesta soukromá v majetku Československého státu, naproti tomu cesty II. a III. jsou v pozemkové knize zapsány jako veř. statek, takže jejich věnování veř. dopravě je jak faktickým, tak právním stavem. Všechny tři cesty byly dříve udržovány velkostatkem N. H., po provedení pozemkové reformy udržují orgánové stát. lesní správy jen cestu I. Obec B. nepřispívala nikdy na udržování těchto cest. Všechny tři cesty jsou pro veř. dopravu bezpodmínečně nutné.

Usnesením z 25. října 1931 prohlásilo ob. zastupitelstvo v B., že neuznává cesty I. a II. za veř. obecní cesty, nýbrž že jsou to cesty soukromé, a doporučilo, aby stát. lesní správa uvedla cesty do řádného stavu. Rovněž je povinností stát. lesní správy, aby udržovala v řádném stavu cestu III. Všechny tři cesty byly až do provedení pozemkové reformy udržovány velkostatkem n.-ským a obec B. nikdy k jejich udržování nepřispívala.

Na odvolání ředitelství stát. lesů a statků v T. zrušil okr. úřad v Kaplici výměrem z 11. března 1932 napadené usnesení obec. zastupitelstva v B., pokud jde o cesty II. a III., jako nezákonné, a prohlásil tyto pozemky instančním postupem za veř. cesty obecní, jež upravit a udržovati náleží podle § 28 odst. 2 bod 3 obecního zřízení a podle §§ 1 a 4, 12 a 21 zák. č. 46/1864 z. z. čes. obci B. Pokud jde o cestu I., zamítl okr. úřad odvolání pro nedostatek své věcné příslušnosti, a to proto, že obě strany vycházejí ze stanoviska, že u této cesty jde o cestu soukromou, takže odpadá důvod pro instanční rozhodování. Při tom uvedl okr. úřad, že — ačkoli pozemkové parcely cesty I. nejsou dosud Československému státu knihovně připsány — přiznává ředitelství stát. lesů a statků v T. rekursní legitimaci, poněvadž stát jako majitel sousedních pozemků a budov má na předmětných cestách zvýšený zájem, který mu dává postavení strany v tomto řízení.

Zemský úřad v Praze nař. rozhodnutím z 31. ledna 1933 zrušil k odvolání obce B. výměr okr. úřadu v Kaplici, pokud jím byly cesty II. a III. prohlášeny za veř. cesty obecní, pro nezákonnost, v ostatním potvrdil nař. výměr ze správných důvodů v něm uvedených.

Dříve nežli mohl nss přikročiti k přezkoumávání tohoto rozhodnutí na základě stížnosti, již podává Československý stát (státní lesy a statky), musel z povinnosti úřední zjistiti, zda st-l je ke stížnosti vůbec s hlediska § 2 zák. o ss legitimován. Okr. úřad v Kaplici, jehož rozhodnutí bylo v této části nař. výměrem potvrzeno, uznal sice legitimaci st-le k podání odvolání proti usnesení ob. zastupitelstva v B. a přiznal mu takto postavení strany v řízení správním, než nss je povinen legitimaci st-lovu k soudní stížnosti sám zkoumati, aniž je vázán názorem rozhodnuvších správních úřadů o tom, zda tomu, kdo podává stížnost k nss-u, příslušelo ve správním řízení postavení strany.

St-l nepraví ve stížnosti, která jeho práva byla nař. rozhodnutím porušena. Soud pak také nemohl shledati, že by vůbec žal. úřad mohl nař. výměrem do právní sféry st-lovy jakkoli zasáhnouti.

Rozhodnutí, které stížnost napadá, vyslovilo, že cesty II. a III. — a jenom těchto dvou cest se rozhodnutí týká — nejsou obecními cestami veřejnými. Z tohoto výroku však nemůže vůbec žádné porušení práva st-lova vzejít, když žal. úřad shodně se st-lem vychází ze skutkového zjištění, že parcely těchto cest jsou zapsány v pozemkových knihách jako veřejný statek, takže výrok úřadu nedotýká se v žádném směru vlastnického práva st-lova k pozemkovým plochám, po nichž cesty vedou. Žal. úřad tím, že zrušil rozhodnutí okr. úřadu o veřejnosti cest, odstranil ovšem také výrok o povinnosti obce cesty udržívat, avšak ani o tuto okolnost nelze legitimaci st-lovu ke stížnosti na nss opřít, ježto nebylo vysloveno, že by udržovací povinnost u těchto cest postihovala stěžující si erár. Chtěl-li pak st-l zakládati svou legitimaci ke stížnosti k tomuto soudu o skutečnost, že cest, o které jde, užívá, tu sluší konstatovati, že uživatelům veř. cesty nepřísluší vůbec v řízení o zrušení cesty postavení strany, takže uživatel cest nemá ani legitimaci brániti se proti zrušení cesty u tohoto soudu. Stejně postavení má uživatel cesty vůči výroku, prohlášujícimu, že určitá cesta není veřejnou. Na právním postavení st-le nemůže nic měniti ani okolnost, že snad jeho užívání je většího rozsahu nežli uživatelů jiných, leč že by tvrzeno bylo zvláštní právo užívací, které by přesahovalo míru obecného užívání a lišilo se svou právní povahou od tohoto obecného užívání. Existenci takového zvláštního práva užívacího však st-l vůbec ve stížnosti netvrdí. Ze stížnosti i z průběhu správního řízení je konečně patrné, že st-l také nevystupuje v dnešním sporu jako poplatník obce, takže ani touto relací nelze jeho legitimaci ke stížnosti podepřít.

Není-li však ve stížnosti vůbec tvrzeno porušení práv st-lových nař. rozhodnutím a nelze-li ani z obsahu stížnosti dospěti k závěru, že by st-li mohlo býti rozhodnutím v jeho právech ublíženo, pak chybí základní podmínka pro stížnost k tomuto soudu. Proto musela býti stížnost se zřetelem k § 2 zák. o ss odmítnuta pro nepřípustnost.

Č. 12.227.

Jazykové právo: I. * Článek 43 odst. 1 jaz. nař. č. 17/1926 Sb. jest kryt jazykovým zákonem. — II. * Celní úřad nemá zvláštního obvodu ve smyslu § 8 odst. 1 jaz. zák.

(Nález ze dne 20. prosince 1935 č. 20.536/34.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 8078/29.

Věc. Leopold K. v L. (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti ministerstvu financí (vrch. odb. rada Dr. Kamil Kalousek) o právo jazykové.

Výrok: Stížnost se odmítá pro nepřípustnost.

Důvody: Žádosti st-lově o vyhotovení německého překladu celní kvitance z celního úřadu v Prostějově z 18. prosince 1930, pokud se týče výměru téhož úřadu č. 1266/4-1930, zem. finanční ředitelství jako okřsková celní správa v Brně nevyhovělo výměrem z 15. dubna 1931, ježto podle ustanovení odst. 1 čl. 43 vl. nař. ze 3. února 1926 č. 17 Sb. roz-